

Силабус курсу
Теорія і практика перекладу

Ступінь вищої освіти - перший (бакалаврський)
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.022 Середня освіта (Мова і література (німецька))
Рік підготовки - 3, семестр - 5
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Кількість кредитів - 3 кредити ECTS
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу
Мова викладання: німецька, українська

Керівники курсу

к. філолог.н., доц. **Бияк Наталія Яремівна**

Контактна інформація: nbyjak@tnpu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Теорія перекладу» спрямована на те, щоб забезпечити студентів сумою знань для засвоєння практичних вмінь в галузі перекладу, ознайомити студентів з лексичними, граматичними, прагматичними і стилістичними аспектами перекладу, окреслити головні питання цих тем, розвинути вміння аналізувати практичне вирішення окреслених проблем перекладознавства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- предмет, об'єкт та завдання теорії і практики перекладу;
- історію перекладознавства, основні школи та тенденції;
- сучасний стан науки про переклад в Україні та за кордоном;
- практичні проблеми перекладознавства
- особливості німецької мови;
- основну теоретичну літературу з теорії і практики перекладу

вміти:

- оперувати основними поняттями теорії і практики перекладу;
- розрізняти діалект та стиль, на якому написаний текст;
- користуватися різними типами словників;
- провести всебічний аналіз тексту та кожного окремого слова та сполучення і вміти здійснити кваліфікований переклад українською мовою уривку тексту будь-якого жанру – з художньої літератури, публіцистичного, наукового

Лекції - 20 год. (денна форма навчання)

Практичні - 16 год. (денна форма навчання)

Самостійна робота - 54 год. (денна форма навчання)

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 40 % до 60 %

Тематика курсу

	Тема, план	Форма заняття
	Змістовий модуль 1. Короткий огляд історії вітчизняного і зарубіжного перекладознавства. Лінгвістичний і нелінгвістичний аспекти перекладу. Точність і адекватність у перекладі. Шляхи досягнення	
	Тема 1. Теорія перекладу як наука. Основна проблематика та завдання. Типи перекладу (літературний та інформативний) та їх різновиди за прагматичними установками, за метою, за якістю	Лекція, практичне заняття
	Тема 2. Адекватність перекладу та шляхи його досягнення (пошуки еквівалентів, відповідників та авторські трансформації). Основні трансформації (на фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному та текстовому рівнях).	Лекція, практичне заняття
	Тема 3. Прийоми перекладу: еквівалентна заміна, компенсація, логічний розвиток понять; конкретизація та генералізація; опускання та вставка слів	Лекція, практичне заняття
	Змістовий модуль 2. Лексичні та граматичні проблеми перекладу	
	Тема 4. Лексичні проблеми перекладу. Переклад складних слів, вільних, сталих та постійних словосполучень. Переклад фразеологізмів	Лекція, групова робота, практичне заняття
	Тема 5. Граматичні проблеми перекладу. Особливості перекладу німецьких часових форм, індикативу імперативу та пасиву. Граматична характеристика речення.	Лекція, практичне заняття
	Особливості перекладу речень із кон'юнктивом та непрямой мови Особливості перекладу підрядних речень	Лекція, практичне заняття
	Тема 6. Лексичні проблеми перекладу. Інтернаціоналізми та "хибні друзі" перекладача Передача ВН.	

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОПП	Програмні компетентності
ЗК 2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 5.	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 6.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8.	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 9.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 12.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ФК 1.	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 2.	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 3.	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
ФК 4.	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ФК 5.	Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
ФК 6.	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 7.	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК 8.	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 10.	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ФК 13.	Здатність вільно орієнтуватися у понятійному апараті та основних прикладних напрямках сучасного перекладознавства, аналізувати основні етапи історичного розвитку перекладацької думки.
ФК 14.	Здатність обирати необхідну перекладацьку стратегію залежно від жанрової приналежності тексту та ситуації.
я	Програмні результати навчання
ПРН 2.	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 3.	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН 5.	Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, причіниками різних політичних поглядів тощо.
ПРН 6.	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
ПРН 7.	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН 9.	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН 10.	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у

	практичній діяльності.
ПРН 11.	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ПРН 12.	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 14.	Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН 15.	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН 16.	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 17.	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН 18.	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
ПРН 19.	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
ПРН 22.	Здійснювати переклад англійськомовних художніх творів поетичного, прозового та драматичного жанру.
ПРН 23.	Знати специфіку аудіо-візуального перекладу.
ПРН 24.	Знати основи спеціального перекладу та вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Політика оцінювання

Політика щодо кінцевих строків та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижче (75% від можливої максимальної кількості балів за вид завдання). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування і користування чужими зошитами і матеріалами під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

За **модульний контроль** студент може отримати максимум **30 балів**, які набирає автоматично при виконанні тестування на сервері електронних ресурсів MOODLE. За кожне завдання студент отримує 1 бал. У разі, якщо відповідь лише частково правильна - 0.2-0.75 бали. За невірну відповідь - 0 балів.

За ІНДЗ студент отримує **10** балів, які присвоюються йому в процесі тестування на сервері електронних ресурсів MOODLE.

Підсумковий контроль оцінює здобуті на протязі семестру знання студентів з літератури Німеччини і включає завдання, які охоплюють матеріал усіх пройдених тем. Підсумковий контроль оцінюється у 30 балів, які набирає автоматично при виконанні тестування на сервері електронних ресурсів MOODLE, і передбачає 30 завдань. За кожне завдання студент отримує 1 бал. У разі, якщо відповідь лише частково правильна - 0.2-0.75 бали. За невірну відповідь - 0 балів.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

5 семестр

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (тема 1-3) , тести, завдання	30
Модуль 2 (тема 4-6) тести, завдання	35
Модуль 3 (ІНДЗ) завдання	15
Залік (теми модулів) - тести, завдання	20

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE